BAŞMUHARRİRİ:
Ahmet Emin YALMAN
Vatan Evi
Çağaloğlu Molla Fenari sokağı 30 - 32
Telefon 24136. Telg. VATAN İst.

PAZAR
29
2inci teşrin
1942

VATAN

Yıl : 3 — Sayı : 772
«DOĞRUYA DOĞRU - EĞRİYE EĞRİ»
Fiyatı 5 Kuruş

Harici haberler

1 — Dögol, Amerikaya mı gitti?
2 — Pasifikte 2 Japon muhribi batırıldı

Yazıları 3 üncü sayfamızdadır

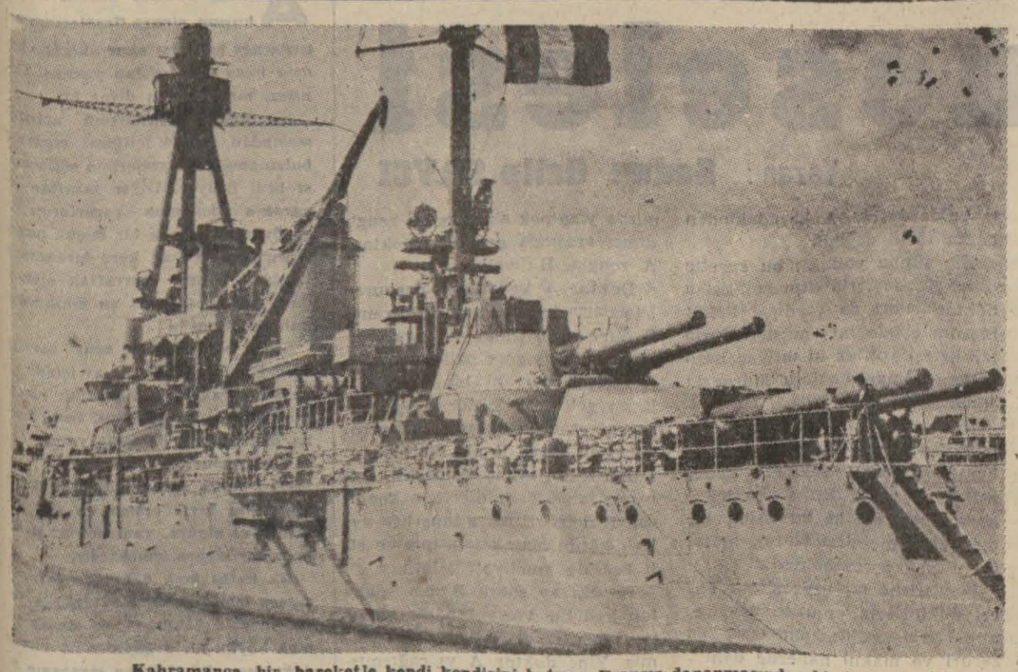

Kahramanca bir hareketle kendi kendisini batıran Fransız donanmasından bir harp gemisi

Fransız donanmasının çok feci âkıbeti

Bu kahramanca hareket, manevî cepheden Fransız vatanperverliğinin zincirlerini kırmış

Siyasî cepheden Vişinin aczi, Almanyanın hilesi, askerî cepheden de Müttefiklerin zaferi olarak görülüyor.

Londra, 28 (A.A.) — Fransız donanmasının, Tulonda kendi kendini batırması haberi İngiliz gazeteleri tarafından üç cepheden tetkik edilmektedir:

1 — Manevi cephe: Fransız vatanseverliği zencirlerini kırmıştır.

2 — Siyasi cephe: Vichy rejiminin aczi ve Almanyanın hilesi.

3 — Askeri cephe: Müttefikler davasının bir zaferi.

Times gazetesi diyor ki:

Evvelleri «serbest mıntaka» ismini taşımakta olan yerlerden mühim iki şehir vardı: Biri Marsilya, denizaltıları limanı olarak; diğeri Tulon, Fransız filosunun toplantı yeri olarak.. Almanya Tulonun işgalini Fransız bahriye zabitlerinin mukavemetinden çekindiği için başka bir zamana talik etmişti.

Hitler Fransız donanmasından

(Devamı Sa. 3, Sü. 2 de)

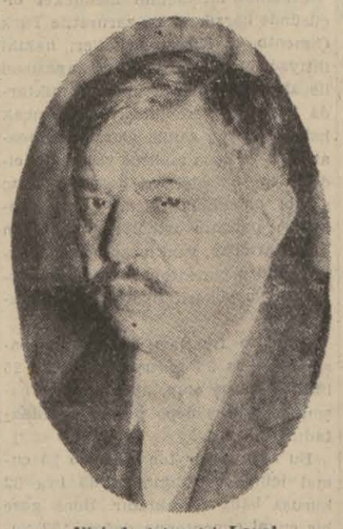

Vişi devlet reisi Laval

Amiral Darlan

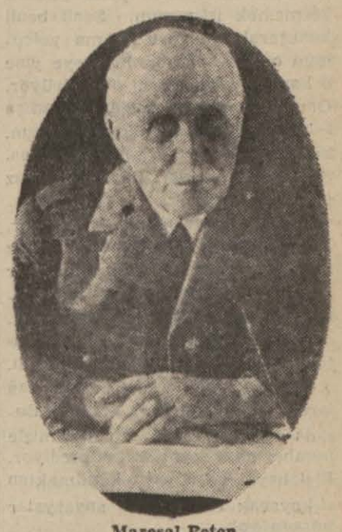

Mareşal Peten

Başmuharririmizin cephe intıbaları

Elâlemeyn harp sahasını ziyaret, cephede altı saatlik bir otomobil gezintisi, İtalyan - Alman esirleriyle konuşma

Yazan: *A. Emin Yalman*

Kahire, 28 (Başmuharririmizden) — Harp meydanını ziyaretten geliyorum. Tarih en mühim ve kati hâdiselerinden biri için ıssız, renksiz, dümdüz bir yeri sahne diye seçmiştir. Burada iki tarafın zekâsı, sevk ve idaresi, gayreti, fedakârlığı, tahammülü ve malzemesi en zor ve çetin şartlar içinde boy ölçüşmüştür. Neticede Elâlemeyn iki taraftan binlerce, insana, yüzlerce tank, tayyare ve topa mezar olmuş, bir taraf bir çok ümitlerini buraya gömmüş, diğer taraf gelişen sevk ve idaresinin talim ve terbiyesinin, bol ve üstün malzeme ve vasıtalarının dikkate layık bir imtihanını geçirmiştir.

Başmuharririmiz A. E. Yalman

Zaferin hikâyesini harita üzerinde bir İngiliz kurmay subayından dinledikten sonra harp meydanında altı saat otomobille dolaştım. Harekâtın safhasını fiilen yaşayan bir Avustralyalı yüzbaşı arazi üzerindeki tatbikatı geride kalan canlı izlerile beraber gösterdi. Alman ve İtalyan harp esirlerile konuşmalarım hikâyeyi tamamladı ve çölde boğuşmak ne demektir, bunu da dehşetle gördüm, kavradım. Memlekete dönüşte anlatacağım tafsilât belli edecektir ki, Elâlemeyn zaferi

(Sonu Sa: 3, Sü: 5 de)

Amiral Darlan diyor ki:

"Bugün Fransa bir elem ve infial ürpermesi geçirdi„

Londra, 28 (A.A.) — Dün akşam Toulon'un Almanlar tarafından işgali üzerine Cezair radyosunda Amiral Darlan demiştir ki:

«— Toulon'un işgal edilmiyeceğine dair Hitlerin yaptığı vaadi orada Fransız filosunu tutmak için olduğu daha başlangıçta belli idi, Fransayı evvelki düşmanlarına karşı müdafaa etmek vazifemizdir. Hitler Toulon'u işgal etmeğe ve Fransayı da silâhsızlandırmağa karar vermiştir.

Fransız filosu Toulon'da kendini mertçe müdafaa ettikten sonra batırmıştır. Toulon serbest bölgesinin bir tuzak olduğu ve burada gemilerimizi Alman toplarının ateşi altında tutmak istenildiğini anlamak kolaydır. 11 sonteşrinde donanmadan hareket etmesini istedim. Filo kumandanı beni dinlemedi. Gemilerimizi kurtarabileceğini ümit ediyordu. Fakat şimdi onları tamamile kaybetti. Ve birçok subay ve erin de ölümüne sebep oldu.

Fransanın baştanbaşa işgalinden, General Veygand'ın tevkifinden, hükûmet reisi salâhiyetlerinin değiştirilmesinden ve silâhlı kuvvetlerimizin silâhsızlandırılmasından sonra Almanyanın Fransayı ezmek kararı artık aşikâr olmuştur. Ebedi düşmanlarımızın niyetlerine istiyerek, istemiyerek hizmet edeceklere karşı merhametsiz olacağız.

Toulon'daki Fransız bahriyelileri çıkar başka yol olmadığını görerek donanmanın düşman eline geçmesi gibi en büyük ayıptan vatanı korumak için gemileri kendi ellerile batırdılar. Fransa Toulon toplarını, ve son ümitsiz mukavemeti gösteren tüfeklerin seslerini duydu. Bütün Fransa bir elem ve bir infial ürpermesi geçirdi. Bundan evvelki bütün felâketlerine inzimam eden bu yeni felâket onu tekrar dirilitti. Ve mutavaatin bütün elim neticelerini zaferle silmek azmi etrafında topladı. Yenmek için başka bir yol yokur. Ve hiç bir zaman da başka bir yol olmamıştır.»

Cezair radyosu Amiral Darlan'ın beyanatının bu kısmında susmuştur. Bu nutkun aşağıdaki devamı başka bir dalgadan alınmıştır.

«— Hiç birimiz vazifesini yapmakta artık tereddüt edemez. Bu vazife şudur:

Almanyayı ve İtalyayı ezmek ve vatanımızı kurtarmak. Fransız Afrikası dünya üzerinde bayrağımızın hür olarak dalgalandığı, ordumuzun silâh taşıdığı ve hava kuvvetlerimizin kanatlarını kullanabildiği yegâne yerdir. Afrika halkı, Fransanın yegâne ümidi biziz. Buna lâyık olduğumuzu gösterelim.»

Londra, 28 (A.A.) — Fas rad-

(Devamı Sa: 3 Sü: 3 de)

Furugi Han vefat etti

Merhum Türkiyenin en eski İran sefiri idi

Ankara, 28 (Radyo Gazetesi) — Esefle haber aldığımıza göre Iranın eski Türkiye sefiri Fürugi Han vefat etmiştir.

Değerli bir devlet adamı olan Fürugi Han bir kaç defa Başvekillikte bulunmuş ve bir müddet Iranın Türkiye büyük elçiliğini yapmıştır. O günlerde bıraktığı iyi hatırayı anarken komşumuz dost devletin acısını paylaşırız.

İnhisar maddelerine yapılan yeni zamlar

Sigara, tütün, içki, şarap, bira, ispirtonun yeni fiyatlarını bildiriyoruz

İnhisarlar idaresi tarafından sigara, tütün ve içkilere zam yapılacağı birkaç gündenberi bildirilmektedir. Bu zammın yüzde yüz nisbetinde olacağı da ayrıca söylenmekte idi. Fakat son dakikada öğrendiğimize göre bu zam nisbetleri söylendiği şekilde yüzde yüz olmamıştır.

Sigara, tütün, içkilere yapılan zam miktarını okuyucularımıza bildiriyoruz. Yarın sabahtan itibaren bu maddeler gösterilen fiyatlarla satılmağa başlanacaktır.

Sipahi Ocağı lüks 80, Samsun lüks 71, Sipahi 75, Samsun Yaka 65, Çeşit 80, Boğaziçi 55, Yenice ince 45, Serkidoryan 40, Baframadem 40, Gelincik 40, Enâlâ 40, kalın Tiryaki 40, ince Tiryaki 41, Birinci kalın 32, Birinci ince 30, Hamamelî 23, Üçüncü ince 22, İkiz 20, Halk kalın 20, Köylü kalın 15, Köylü ince 15, Doğu 19, Yeniharman hususî kokulu 100, Mebus A 60, Mebus B 45, Mebus C 40, Subay 25, Asker 3 kuruştur.

Tütünler: Enâlâ 20 gramlık 30, Bafra 25, Tatlısert 25, Tatlısert Fabrika 20, Birinci Fabrika 20, Birinci Atelye 16, İkinci Köylü 14 kuruş.

Muhtelif: Yerli enfiye 25 gram 30, Türk pipo tütünü 20 gram 75, Pipo tütünü 100 gram 120. Isfahan Bohça 1000 gram 1950, Birinci Isfahan 25 gram 45, İkinci Isfahan 40 kuruştur.

Puralar: Toros tanesi 17, Esmeranesi 8 kuruştur.

Rakılar: 50 derecelik rakılar 100 lük şişeler 700, 50 likler 350, 25 likler 195, 15 likler 120.

45 derecelik rakılarda 100 lükler 500, 50 likler 260, 25 likler 135, 15 likler 95.

43 derecelik rakılarda 100 lükler 400, 50 likler 210, 25 likler 115, 15 likler 70.

Votkalar: 100 lük şişeler 460, 50 likler 250, 25 likler 130.

Kanyak: 70 lik şişeler 400, 35 likler 225, 15 likler 110 kuruştur.

Vermut ve Kınak şarap: 100 lük şişe 340, 70 lik 250, 50 lik 200.

Şişe sofra şarapları: 340 lık şişe 330, 200 lük şişe 200, 70 lik şişe 90. Fıçı şaraplar da litresi 70, Misket şarabı 200 lük şişe 260, Misket şarabı 70 lik şişe 120 kuruştur.

Bira: Şişesi 40, fıçıda litresi 70 kuruştur.

Viski 75 lik şişe 16 lira.

(Devamı Sa, 3 Sü, 5 de)

Şark cephesinde Rus kıskacı kapandı

Ruslar, Kletskaya şehrini de geri aldılar

Londra, 28 (A.A.) — Reuter ajansının Moskovadaki hususi muhabiri bildiriyor:

Son haberlere göre, Rus kıskacı Don nehrinin cenubunda, Kalaç kasabası üzerinde kapanmak suretile mühim bir mihver ordusunu Stalingrad cebinde muhasara altına almıştır.

Moskova, 28 (A.A.) — Rus kuvvetleri, Kelstkayayı geri almışlardır.

Moskova, 28 (A.A.) — Sovyet kıtaları, Kalaç ile Rickhev arasında 10 Alman tümenini sarmış gibidirler. Bu tümenler, çevrelerindeki daireyi yarmağa muvaffak olamazlar ise, yok edilmeğe mahkûmdurlar.

Berlin, 28 (A.A.) — Alman orduları umumi karargâhının tebliği.

Alman ve Rumen kıtaları Kafkasyanın garbında yaptıkları mukabil taarruzlarla düşman hücumlarını geri püskürtmüşlerdir. Alagir'in şarkın da da şiddetli Sovyet taarruzları akim kalmış ve Sovyetler 35 tank

(Devamı; Sa. 3; Sü. 4 te)

Şimalî Afrikada Taburda ve Cebieda işgal olundu

Şimali Afrika umumi karargâhı, 28 (A.A.) — Mihver kuvvetlerinin şimdiki hedefi Tunus şehri olduğu tahmin edilmektedir. Bu şehir hücumla alındıktan sonra Bizert'in tecrit edilmesi imkânını temin edecektir. Müttefikler dün Taburda'yı almışlardır. Bu şehir Tunusa 25 kilometre mesafede ve Tunusun anahtarı mesabesindedir. Diğer cihetten Vichy'den alınan haberlere göre, müttefikler Tunusa 16 kilometre mesafede bulunan Cebiedayı işgal etmişlerdir.

Londra, 28 (A.A.) — Cezair rad

(Devamı Sa. 3, Sü. 4 de)

Müttefik kuvvetlerinin 16 kilometreye kadar yaklaştıkları Tunustan umumi görünüş

Bir daha genç olmak istemem

Yazan: DAPHNE DU MAURIER — Çeviren: İHSAN BORAN

— 14 —

manlara bakıyoruz, gülüyoruz, konuşuyoruz. Bu faslı birer sigara tellendirerek tamamlıyoruz.

Çok sıcak günlerde, gündüz uyuyoruz, gece yürüyoruz. Karanlık yok ki yolumuzu şaşıralım. Yol aydınlık, Jake, mahut haritasını eğerin kuburluğunda taşıyor. Fakat burada veya burada bulunmamıza artık ehemmiyet vermiyorum.

Yol dönüp yokuş başladığı zaman, aşağıda kalan vadilerin manzarasına doyum olmuyor. Sanki dağ bizi kucağına alıyor; kalın kayalık yamaçlardan dökülen suların berrak şırıltıları ruhlarımızı okşuyor. Yükseldikçe gök yakın görünüyor; dağın buzu üstünde duran beyaz bir el sanki...

Artık tabiatin ihtişamlı sükûnetinden ve güzelliğinden korkmuyorum. Ruhum da dağlarla beraber yükseliyor; umutsuz hisler ve acı düşüncelerle sarsılmış dünkü benliğim, geçtiğimiz vadiler gibi aşağılarda kaldı. Kendimde yeni bir kuvvet, yeni bir zekâ buluyorum. Yeniden doğmuş gibiyim. Jake'i bile artık kendimden daha yüksek görmemek istiyorum. Senli benli konuşarak gidiyoruz. Ama yolculuğu o idare ediyor, her şeye yine o karar veriyor, beni o götürüyor. Onun için onu bu dağlarda inadına eskisinden daha büyük görüyorum, belki de onu bana böyle gösteren, çok sevdiği karlar, hava ve beyaz gökler olsa gerek...

Jake, buralarını çok iyi biliyor. Oteye bakarsa, akislerini onun gözlerinde arıyorum. Jake, yaman bir kılavuz.. Yelkenlideki günlük pirinç, yorucu çalışma, rüzgâr ve denizle boğuşma, berbat sefalet, bütün o hayat, çok uzaklarda kaldı, çektiklerimiz nerede, yüksek dağlarda bu hür yolculuk nerede? Burada ruhlarımız da vücutlerimizle beraber ayni seyahati takip ediyor. Bizi hayal ve rüyaya kapılmaktan alıkoyacak can sıkıcı angaryalar burada yok...

Bir rüya diyarında sonsuz bir ömür sürdüğümüzü sanıyorum. Hasret ve endişeyi unutan ruh, bu hulya memleketinde knatlanıyor, hür zevkler peşinde koşuyor. Jake ve ben birbirimize yürekten bağlıyız. Aramızda sözden zivade sükûtun değeri var. Ne hissettiğimizi lâyıkile anlamamakla beraber mesut olduğumuzu biliyoruz. At üstünde yanyana giden iki garip seyahız; yalnız, mukaddes bir türbe aramak maksadile yola düşmüş uhrevi seyyahlardan değiliz. Durup dua etmiyoruz; ama her lâhza ibadet eder gibiyiz. Ilâhlarımız, türlü varlıklarile çevremizde duran muhteşem tabiat, karlı şahikalar ve havanın tazeliği...

Evvelce, solgun yüzlü, mahzun kalbli küçük bir çocuktum. Babam beni aile ocağında mahpus tutuyordu. Ebeveynime karşı nefret duyuyordum. Kederlerimle baş başa kalarak çocukça şiirler yazıyordum. Dün, bu sessiz dağ zirvelerinden, şarkılar söyleyen bu çağlayanlardan ve insan ayağı değmemiş bu karlardan ne kadar uzaklarda idim.

Belki Jake da şimdi benim gibi mazisini düşünüyordu. Yüzü daha dün bir mahkûmun solmuş sararmış, ıstırap çökmüş, güneş ışığı görmemiş acıklı yüzüne benziyordu. Halbuki bugün onun da yüzü parlıyor; ikimiz de yaşamağa yeni başladık.

Artık o âleme bir daha dönmek istemiyorum. Şair olmak, eşyanın güzelliğini bir kâğıdın üzerine geçirmek arzusile yanıyorum. Buralarını görmemiş olan babam, kitap salonunda oturup düşünüyor, yakaladığı hayalleri kelime kalıplarile kâğıda geçiriyor, bir göz kırpması kadar kısa zaman içinde bir sürü tasvirleri nadir bir sevimlilik ile yanyana diziyor.

Önümde duran dev dağlar, omuzlarını birer buluta dayamışlar, yüzlerini sakit bir intizar ile berrak ve engin göle çevirmişler. Eteklerinde ucu bucağı görünümyen yeşil ormanlar.. karanlık içinde durup bunları seyretmek, tabiatin bu esrarlı güzelliklerine perestiş etmek ne kadar hoş!

Donmuş bir gölün sükûtu, köpüklü bir çağlıyanın sukutu ve vadide akar suların şırıltısına karışan gür ses. Titreyen bir yaprağın üstüne vurmuş güneş ışığının altın hayali ne kadar güzel! Ah bunları yazabilseydim..

Sakin havayı, uzak dağları, gece yarısının aydınlığını ve fecri tasvir edebilsem; sarp dağ yolunda at üstünde giden iki yolcunun hayallerini anlatabilsem.. Önlerinde mavi renge bürünmüş bir dağ, bu dağın arkasında güneşin battığını görüyorlar; karların üzerinde pembe ve gümüş ışıklar parmak izleri gibi eriyor. Önde giden yolcunun yüzü taşla dövülmüş gibi sert, sol yanağında bir yara nişanesi bir kaya damarı gibi duruyor. Bu yolcu, burada batan güneşin renklerine, vahşi dağlara ve sert havaya gönül vermiştir..

Evet, gördüklerim bana tatlı bir ilham veriyor; şu manzarayı unutmamak istiyorum: Jake ilerde beygir sırtında, dizginleri atın yelesine bırakmış, kollarını bağlamış. Dağın arkasında batan güneşi seyrediyoruz. Altımızda yumuşak ve vadiye tatlı şırıltılarla inen çağlayan suları..

Yol bitmek üzere. Konuşmuyoruz. Jake mesut görünüyor. Düşünüyorum; burada kalsak ne olur? Karın, soğuk nefeslerile donarız. Parlak buzlar içinde ebediyete kadar değişmeden dururuz. Ne dudaklarımızdaki gülümseyiş kaybolur, ne de saatler seyahatlerine devam edebilirler. Hayal, kendi güzelliği içinde bizimle beraber sükûta garkolur kalır.

Jake yanımda; bir korku duymadan böyle ölmek güzel olurdu. Hiçbir şey istemeden yaşamak, ve hiçbir şey istemeden hayatın sürüp gitmesi güzel olmaz mıydı?

Durmak, içimde silinmez hatıralar bırakan insanlar âleminden uzak yaşamak için biraz daha kalmak istedim. Jake'a seslendim; cevap yerine yalnız elini salladı. Yazık, dağlarda geçen yolculuk bitiyordu. Yolu döndük ve taşlı dağ yollarından vadilere doğru indik.

Bu gece, bir orman alanında konakladık. Bir ateş yakarak etrafına oturduk. Ateş çıtırdayıp alevlenirken çenemiz dizlerimizde birer sigara tellendirdik. İkimiz de sükûtu dinliyorduk.

— Jake, dedim, keşki bu seyahat hiç bitmeseydi..

— Yarın Laardel'e varacağız. Orası ilk Fjord'dur. Bir köy vardır elbette. Belki bir yolcu vapurunun gelişine rastlarız.

— Adam yüzü görmek istemiyorum; insanların arasında yalancılık ve şarlatanlıktan başka bir şey görmedim ki..

— Dağlardan inince bu fikrini değiştirirsin, yine Oslo şehrindeki Dick kesilirsin.

(Arkası var)

Şehir Haberleri

Belediye bütçesindeki açık kapanıyor

Telefon, havagazı, tanzifat ve tenviriye ücretlerine de zam yapılıyor

Belediye bütçesindeki açığı kapatmak üzere hazırlanan projeyi vekâlete vermek üzere Belediye Hesap işleri müdürü Muhtar Acar bu akşamki trenle Ankaraya gidecektir.

Bu projeye göre evvelce bildirildiği gibi elektrik, havagazı, telefon ücretlerile tanzifat ve tenviriye ve diğer resimlere zam yapılmaktadır.

Bu proje kabul edildiği takdirde, belediye bütçesine senevi beş milyon kirmış olacak ve bu suretle açık ta kapanacaktır.

Üç çimento muhtekiri tevkif edildi

Çimento ihtiyacının memleket ölçüsünde karşılanması zaruretile Türk Çimento ve Kireci şirketleri hakiki ihtiyacı olanlara istihsalin kapasitesi ile ahenktar olarak mahdut miktarda çimento verebilmektedir. Ancak hakiki ihtiyaç sahibi olarak müracaat eden ve buna mahsus vesikaları elde eden kimseler ya hakiki ihtiyaç sahibi olmadıklarından, yahut yaptıkları inşaatın istediği çimentodan kıstıklarından, yani inşaata ihanet ettiklerinden çimentoyu borsaya çıkarmakta ve yüksek fiyatlarla satmaktadırlar.

Çimento fiyatları çıplak ton başına 23 lira 35 kuruştur. Çuvallı 25 lira 32 kuruş olup, ayrıca çuval başına 60 kuruş depo parası alınmaktadır.

Bu suretle bir ton çimento 20 çumal içinde satıldığından 38 lira 32 kuruşa baliğ olmaktadır. Buna göre bir çuval çimentonun değeri 192 kuruştur. Halbuki millî korunma müddeiumumiliğine intikal eden hâdiselerde bir çuval çimento 9 ve 10,5, 12 liraya satılmaktadır.

Bu cümleden olarak Vahran Kaya, Ispiro Keloğlu, ve Kiryako Keloğlu, dün millî korunma müddeiumumiliğine tevdi ve birinci millî korunma mahkemesince tevkif edilmişlerdir. Maznunlardan Vahran Kaya, ayrıca kendisini yakalayan zabıta memurlarına rüşvet teklif etmekten de suçludur.

Çemberlitaş cinayeti failinin tecziyesi istendi

Bundan beş altı ay evvel Çemberlitaş sinemasında kıskançlık yüzünden karısının sevgilisini öldüren ve karısını yaralayan Cemilin duruşmasına dün de 2 inci ağır cezada devam olunmuştur.

Karısı Güzinin kendisine ihanet ettiğini işiterek Anadoludan onu takip etmek üzere İstanbula gelen Cemil; şüphesine hak verdiren bir vaka ile Çemberlitaş sinemasında karşılaşmıştır. Karısını, Muzaffer adında bir adamın kolları arasında bir locada görünce dayanamıyarak tabancasını çekmiş, Muzafferi öldürmüştü; karısını da bıçakla yaralamış, yakalanarak adliyeye teslim edilmişti.

Aylardanberi devam eden bu dava, dün müddeiumuminin tecziye talebile yeni bir safhaya girmiştir. Müddeiumumi, Cemilin, Muzafferi öldürmekten 448 inci madde ile cezalandırılmasını ve ayrıca karısını yaralamaktan da ceza görmesini istemiştir. Mahkeme, karar için başka güne bırakılmıştır.

Haftadan Haftaya

Bir vicdan meselesi

Yazan: **Sadun Galip SAVCI**

Fransanın memleketimizde de tanınmış meşhur edip-lerinden Paul Bourget'nin bir piyesi vardır. Paul Bourget bu eseri, kudretli tiyatro muharrirlerinden Serge Basset ile birlikte yazmıştır. Yirmi sene kadar evvel okuduğum bu eserin ne zaman yazılmış olduğunu pek hatırlamıyorum. Ancak, sahneye konuluşu fen ve tıp âleminde derin akisler uyandırmış olan bu piyesin üstünden çeyrek asırdan fazla geçmemiştir sanırım.

Piyesin adı «Un cas de conscience» dir. Ben bunu, mevzuu da gözönünde tutarak «Bir vicdan meselesi» diye tercüme edeceğim. Muharrirler piyeste nazik bir tezin münakaşasını yapmışlardır:

Yüzde yüz ölüme mahkûm bir hasta vardır. Hastanın çektiği ıstırap, dayanılmaz dereceyi bulmuştur. Hastayı kurtarmak için en ufak bir ümit olmadığı gibi ıstırabını dindirmek hususunda da ilim ve fen tamamile âciz kalmıştır. Bu durumu pek iyi bilen hasta, «beni öldürün!» diye yalvarmaktadır. Kurtarılamıyacağı yüzde yüz muhakkak bir hastayı dindirilemiyeceği yine yüzde yüz muhakkak ıstıraplar içinde beyhude kıvrandırmaktansa öldürmek, hiç değilse hayatını bir iki saat uzatmağa çalışmamak doğru değil midir? Muharrirlerin ele aldıkları dava işte budur.

Bu davada herkes istediği gibi düşünebilir. Fakat doktorların önüne «bir vicdan meselesi» dikilmektedir. Doktor, doktorluk diplomasını aldığı gün, hastasını korumak ve kurtarmak için elinden gelen herşeyi yapmağa yemin etmiştir. Bu yemine sadık kalmak en büyük «vicdan meselesi» dir.

Ankaraya son yolculuğumda, hertürlü itimada lâyık birçok kimselerin pek haklı bir şikâyette tamamile ittifak ettiklerine şahit oldum:

Geceleri hastalanan bir kimse için doktor bulmak, bulunursa bile hastaya getirebilmek pek güçtür. Hele cumartesi akşamları, en tanınmış ve hürmet kazanmış doktorlar bile telefonlarının fişlerini çıkarmakta ve kendilerine telefon edilmesine dahi meydan bırakmamaktadırlar. İstanbulda da hal, Ankaradakinden başka türlü değildir.

Hiç şüphe yok ki, bu suretle hareket edenlerin dışında kalan doktorlarımız da vardır. Fakat insanın elinde bu müstesnaların bir listesi yoktur ki ihtiyaç hasıl olduğu zaman bunlara müracaat edilebilsin.

Bu bahiste Ankarada olsun, İstanbulda olsun, hâdiselere dayanarak anlatılan şeyler o kadar acıklı ve yürütülen şikâyetler o kadar haklıdır ki bu hali, bir memleket meselesi olarak mütalâa etmek gerekmektedir.

Evet, daha bir çeyrek asır önce, doktorların «mukaddes yemin»lerine sadık kalmaları - en zarurî ve makul hallerde dahi - bir vicdan meselesi olarak münakaşa edilirken zamanımızda bazı doktorların geceleri hastaya gitmemeleri veya rahatsız edilmemek için telefonlarının fişlerini çekmeleri artık bir vicdan meselesi olmaktan da çıkmış, tamamile memleket meselesi haline gelmiştir.

Doktorları geceleri çalışmağa demiyelim ama, hiç olmazsa müstacel hallerde hastaların yardım ve imdadına koşmağa zorlayabilecek belki de, doktor olurken ettikleri «mukaddes yemin»den başka bir müeyyide yoktur. Fakat hükûmet bu işi ele alarak nöbetçi eczaneler gibi nöbetçi doktorlar usulünü koymalı, hususî doktorlarla bunu yapmak - herhangi bir sebeple - muvafık görülmüyorsa gececi hükûmet doktorları bulundurmalıdır.

Yazımın bu kısmını Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin dikkatine arzediyor, ondan sonra işin hikâye ve mizah kısmına geçiyorum.

★

İstanbulda, doğruluğuna yemin ederek anlattılar. Vak'a pek tanınmış bir doktorumuzla yine pek anınmış bir zenginimiz arasında geçmiş. Doktora A, zengine B diyelim.

Doktor A kendisine başvuran hastaların bir kolayını bulup mali durumunu anlar ve ameliyatlarına da ona göre paha biçermiş. Kendisine cerrahî bir müdahale lâzım gelen B. doktor A ya müracaat etmiş. Doktor A uzun sorulardan sonra B nin malî durumunu tesbit etmiş. Ancak B, doktorun tabiatini bildiği için kendisini B değil, B nin altmış lira aylıklı kâtibi olarak tanıtmış ve elli lira ile ameliyatı atlatmış.

Bir iki ay sonra B için daha tehlikeli bir vaziyet hâdis olmuş ve ikinci bir müdahale lâzım gelmiş. Yine doktor A yı çağırmışlar. Ancak A bu sefer kimin için çağırıldığını biliyormuş. hastayı görünce de iki ay evvel B nin kâtibi diye ameliyat ettiği adam olduğunu görmüş ve B nin kardeşile pazarlığa girişmiş.

Pazarlığın ne netice verdiğini tahmin edemiyorsanız söyliyeyim: Doktor ikinci ameliyat için 950 lira istemiş ve:

— Beş yüzü bu sefer içindir, dört yüz ellisi de geçen ameliyattan kalan alacağımdır.

Günahı anlatanın boynuna.

★

İskoçyaya seyahat eden bir adam hastalanmış; aramış aramış bir doktor bulamamış. Nihayet İskoçyalı bir dostuna sormuş:

— Sizde doktor yok mudur?

— Hayır, yoktur.

— Peki, hastalanınca ne yaparsınız?

— Kendi kendimize ölürüz.

★

Biliyorum, bu satırlardan sonra, benim için nezle olmak bile tehlikelidir. Fakat bereket versin ki bana kin bağlamıyacak doktor dostlarım, onların fevkinde de insanı bazan kendi kendine yaşatan mukadderat vardır.

Sadun G. SAVCI

Saffet Sezen Ankaraya gitti

Toprak Mahsulleri Ofisi idare meclisi reisliğine tayin edilen Belediye İktisat müdürü Saffet şerefine, dün akşam arkadaşları bir veda ziyafeti vermişlerdir.

Saffet Sezen, yeni vazifesine başlamak üzere bu akşam Ankaraya gidecektir.

Bu ay gaz tevzi edilmiyecek

Her ay elektriksiz evler için kazalarda gaz tevzi edilmekte idi.

Öğrendiğimize göre, bazı vaziyetler dolayısile bu ay gaz tevziatı yapılamıyacaktır.

Çala Kalem

Yamyassı olduğu zaman!

Biz gazeteciler sanki gökten zembille inmişiz gibi tanıdıkların ikide birde bize sordukları şey harbin ne zaman biteceğidir.

Dün yine biri:

— İşte, iki tarafın çekindiği Fransız donanması da nihayet intihar etti. Söyle bakalım şimdi, artık harp ne vakit bitecek? sorusunu yapıştırdı.

Tulon hâdisesi, belki harbi uzatan veya kısaltan teferruattan biri olabilir. Fakat bu donanma intiharının harbin bitiş zamanile ilgisini anlamak güçtür. Hayır, maksat o değil, sadece «harp ne zaman bitecek?» sorusunu tekrarlamak.

Soran zata:

— Once sana bir Marsilyalı hikâyesi anlatayım, ondan sonra harbin ne zaman biteceğini söylerim, dedim ve hikâyeyi anlattım.

Marsilyada adamın birine, yolların yapılmasında kullanılan ağır silindir çarpmış ve öldürmüş. Arkadaşları toplanmışlar, ölüyü, karısına teslim etmek, hâdiseyi anlatmak ve taziyede bulunmak lâzım. Nihayet içlerinden biri bu işi üstüne almış ve ölüyü sırtlayarak evin yolunu tutmuş. Bir müddet sonra döndüğü zaman arkadaşları sormuşlar:

— Ne yaptın?

— Kapıyı çaldım, çaldım, karısı evde yoktu. Silindirin yamyassı ettiği ölüyü kapının altından içeri ittim ve geldim.

Bu hikâyeyi anlattıktan sonra ilâve ettim:

— Harp, iki taraftan biri, Marsilyalının ölüsü gibi sulh konferansı salonunun kapısının altından içeriye atılacak kadar yamyassı olduğu zaman bitecektir.

Artık umarım ki, bir daha bana: «harp ne zaman bitecek?» diye soracak kimse çıkmaz.

TATLISERT

Günden Güne

Tecrübe edilebilir

Ahmet Cemitez adında bir okurum, sigara fiyatlarının artırılacağı haberini okur okumaz hemen bana bir mektup yazmış. Cemitez, mektubunda diyor ki:

«— Sigara fiyatlarının arttırdmasından ziyade içtiğim sigarayı bulamamak vaziyetlerinin sıklaşması beni üzüyor. Diğer taraftan sigaranın vücuduma zararlarını da görüyorum. Günde bir buçuk paket içiyorum. Bir kaç kere bırakmağa teşebbüs ettim, muvaffak olamadım. Ne yapsam da şu zıkkımdan kurtulabilsem?»

Sayın okuruma bir usul tavsiye edeceğim. Bu usulle üç ay içinde sigarayı bırakmağa muvaffak olacağını sanıyorum. Usulüm, belki başka okurlarının da işine yarar.

Usul şudur:

Okurumun sekiz saatini uykuya ayırdığını farzedersem on altı saatte otuz sigara, yani her 32 dakikada bir sigara içmektedir.

İlk hafta kırk dakikada bir, bir sigara içmelidir. Her 32 dakika yerine her 40 dakikada bir sigara içmek büyük bir değişiklik ve sıkıntı doğurmaz, fakat içilen sigaranın adedi farkına varılmadan günde 24 e inmiş olur.

Bu alışıklıktan sonra ikinci hafta her 40 dakikada bir sigara yerine her 48 dakikada bir sigara içmek suretile istihlâk günde 20 ye iner.

Üçüncü hafta 48 dakikaları saate çıkarmak suretile sigara sayısını günde 16 ya, dördüncü hafta dörder dakika daha ekliyerek 15 e; beşinci hafta on altışar dakika ilâvesile 12 ye, altıncı hafta sonunda daha on altışar dakika ile 10 a indirmek kabildir.

Bir buçuk ay sonunda bir buçuk paketlik istihlâk yarım pakete düşürüldükten sonra, sonraki haftalarda azaltma daha tedricî olacaktır.

Yedinci hafta iki saatte birle günde 8; sekizinci hafta iki saat 40 dakikada birle günde 6; dokuzuncu hafta üç saat 12 dakikada birle günde 5, onuncu hafta dört saatte birle günde 4 sigara içilir.

On birinci hafta kahvaltı, öğle ve akşam yemeklerinden sonra birer, on ikinci hafta öğle ve akşam yemeklerinden sonra birer sigara ve nihayet dördüncü aya girerken hiç içmemek.

Tecrübe edeceklere başarılar dilerim.

KÖR KADI

Satie dâvası kararını temyiz tasdik etti

Satie binasının satın alınması dolayısile Denizbank eski müdürü Yusuf Ziya Oniş ve arkadaşları aleyhine bir dava açılmış ve bu dava da son olarak İstanbul Ağır ceza mahkemesinde nakzan görülerek suçlu sanıkların beraetile neticelenmişti.

Ankaradan aldığımız habere göre temyiz umumî heyeti, mahkemenin beraet kararını tasdik etmiştir.

Vatan, Yusuf Ziya Oniş ve arkadaşlarına geçmiş olsun der.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Saat 20.30 da

Komedi Kısmı

ASRILEŞEN BABA

Yazan: Spiro Melas

Türkçesi A. Hacopulos

Her çarşamba saat 14 de çocuk piyesi

Cumartesi ve pazar günleri

15.30 da Matine

TAKVİM

29 İKİNCİTEŞRİN 1942

PAZAR

AY 11 — Gün 333 — Kasım 22

RUMİ 1358 — İkinciteşrin 16

HİCRİ 1361 — ZİLKADE 19

GÜNEŞ	8,03	2.21
ÖGLE	1.02	7.20
İKİNDİ	15,29	9.46
AKŞAM	17,42	12.00
YATSI	19,19	1.37
İMSAK	6,19	12.36

Dalda Dala

Tuhaf ilânlar

Amerikalılar yalnız işlerinde değil her halde her şeylerinde tuhaftırlar.

Aşağıya koyduğumuz ve Amerikalıların yaptıkları bir kaç ilân onların bu halini ne kadar iyi belirtiyor.

* Pittsburg sinemalarından biri kapısına şöyle bir afiş asmış:

«Bugün çocuklara hususî matine vardır, büyükler ancak bir küçüğün refakatinde gelebilirler.»

* Bir cenaze levazımatı müessesesi şöyle bir ilân vermiş:

«İşlerinizin iyiliğini ve temizliğini anlamak için hizmet ettiğiniz müşterilerinize müracaat ediniz.

* Mişigan civarındaki bir ormanın methaline asılan bir levhada şöyle deniliyormuş:

«Av yasaktır.

Balık avı yasaktır.

Her şey yasaktır.»

SERÇE

Atlanta üzerinde fırtına

Yazan: Weiner E. Hintz — 38 — Çeviren: Rezzan A. E. Yalman

Senius cevap vermedi ve yarayı muayeneye devam etti. Biraz sonra:

— Doktorun hakkı var. Bu yarayı ancak kuvvetli bir erkek yapabilir.

Hessen kayıtsız görünmeğe çalışarak:

— Evet malûm! Bunlar hep bildiğimiz şeyler. Siz bir yenilik keşfettiniz mi?

Senius cesedi örterek eğilmiş olduğu yerden kalktı ve konuşmağa devam etti:

— Maalesef yeni bir iş keşfedemedim. Tahmin edildiği gibi katil Basil'i kuvvetli bir bıçak darbesile düşürmüştür. Bıçak şah damarını kesmiş ve ânî bir ölüme sebep olmuştur. Silâh sağ el ile tutularak yukarıdan aşağı olarak indirilmiştir. Katil bunu acaba ânî olarak mı karar vererek yapmış? Yoksa önceden mi tasarlamış, burası henüz malûm değil! Silâhtaki parmak izlerine bakıldı mı?

— Hayır! Buna lüzum görmedik. Çünkü bu bıçak kitap sayfası açmak için kullanılıyordu. Üzerinde bir çok kimselerin parmak izi bulunabilir. Ben şimdi resim çekeceğim.

Senius cesedin üstündeki örtüyü açarak:

— Sahi! Ben bunu unutmuştum, dedi.

Hessen resim çekmek için kamarayı aydınlatmak lâzım geldiğini söyledi, ve magnesiyum kullandı. Biran için etrafı parlak bir ışık ve kurşuni bir duman kapladı. Hessen makineyi kapıyarak:

— Bu iş de oldu,dedi. Zaten bu tetkikinize de bence lüzum yoktu ya.. ne ise resim işi ile beraber bu da oldu.

Diyerek kamaradan çıktı.

Senius başını sallıyarak cevap verdi:

— Ne ise! Ben de cesedi görmüş oldum. Kafamın içinde cinayetin nasıl yapılmış olduğunu tasavvur etmek şimdi daha kolaydır. Belki bu tetkikimin bir faydası da olur. Daha hiçbir şey belli değil!

— Belli olacağı da yok!

Merdivenleri tekrar çıktılar ve Hessen'in kamarasına geldiler. Burada kendilerini birisi bekliyordu. Bu elbiseleri kiralıyan kamarottu. Yanlarına yaklaşarak alçak sesle:

— Sizinle biraz görüşmek istiyorum Mösyö Hessen, dedi.

Polis hafiyesi merakla:

— Söyleyiniz ne var? Profesör Gregius'un yanında açıkça kosuşabilirsiniz. İtimadımız olan bir arkadaştır.

Kamarot bunun üzerine:

— Peki öyle ise, dedi. Mavi ipekli elbise için konuşmağa geldim.

— Mavi ipekli elbise mi? Ne oldu?

— Dün bana bu elbiseyi kime kiralamış olduğumu sormuştunuz. Herhalde bu meseleye fazla ehemmiyet verdiğiniz belli.. öyle değil mi?

— Tabii öyle.. çok ehemmiyet veriyorum. Fakat mavi ipekli elbise hakkında bildiklerinizi bana söylemiştiniz değl mi?

— Evet.. fakat dün size bizde iki mavi elbise olduğunu da söylemiştim ya. Bunun birisini Mösyö Esten Lund'a kiralamıştım.

— Peki.. sonra öteki ne oldu?

— Balo esnasında öteki elbiseyi de bir başka kamarot birisine kiralamış.

—Ne söylüyorsunuz? Demek ki ikinci mavi ipekli elbiseyi de kiralamışlar öyle mi? Bu çok mühimdir. Fakat nasıl oluyor da sız bunu dün bilmiyordunuz?

— Ben çok meşguldüm. Mösyö Hessen bir aralık o kadar kalabalık bastı, o kadar çok kişi birden elbise istedi ki başa çıkamadım ve bir arkadaşı yardıma çağırdım. Dün bu nokta hatırıma gelmemişti. Sonra düşündüm. Sizin fazla ehemmiyet verdiğinizi görünce o arkadaşa sordum. O da bana balo başladıktan epey sonra birisinin gelip mutlaka bir mavi ipekli elbise istediğini söyledi. Bu adam elbiseyi kiralamış ve bir saat sonra geri getirmiş.

— Saat kaç imiş?

— Bu hâdise onla on bir arasında olmuş!

Senius dikkatle Hessen'in yüzüne baktı. Hessen kamarota sordu:

— Bu adamın kim olduğunu biliyor musunuz?

— Evet.. öğrendim. Arkadaşım bunun kim olduğunu bilmiyordu. Fakat bugün yemek hizmetine girdi ve bu yolcuyu tanıyıp ismini öğrendi. Ne yapayım. Si-

(Arkası var)

Ev köşesi

Patatesli tepsi köftesi

İki kere makineden çekilmiş sığır etinin içine tuz, biber ve biraz da su akıtarak iyice yoğurdum. Avuç içinde yassı köfteler yaptım, bir kaşık yağ, biraz domates salçası eriterek pişirdim. Bir kilo patatesi soyduktan sonra dilim dilim doğradım. Köftelerle beraber tepsiye yerleştirerek ateşe koydum, biraz pişmeğe başlayınca içine bir fincan sıcak su koydum, tamamile pişince içine doğranmış maydanozu üzerine serperek beş dakika sonra ateşten indirdim. Sıcak sıcak sofraya verdim. Kilerden çıkardığım biber turşusile beraber yendi. Çok iyi bir yemek oldu.

EV KADINI

TELEFON.TELGRAF.HABERLERİ

Askerî durum

Yazan :
İHSAN BORAN

Libyada 8. ci Ingiliz ordusu yeni bir taarruza hazırlanıyor; Trablusgarp limanı ve mihver hava meydanları sürekli bombardımanlar altında. Acelyada mihverin uzun boylu mukavemeti muhtemel görünmüyor. Tunusta müttefik kuvvetlerin taarruzu, Libyada Ingiliz ordusunun tam işini kolaylaştıracak bir zamanda başlamıştır.

Tunusta Birinci Ingiliz ordusu ve müttefik kuvvetler, Bizert limanına ve Tunus şehrine karşı taarruza geçmişlerdir. Gelen haberlere bakılırsa müttefik hava kuvvetleri üstünlüğü ele almışlar ve müttefik taarruzunu iyi desteklemişlerdir. Müttefik kuvvetleri dün geç vakit Tunus ve Bizerte şehirlerine 15 - 20 kilometre kadar mesafeye varmış bulunuyorlardı.

Taarruzun ilk safhasında müttefik zırhlı birliklerinve hava kuvvetlerinin üstünlük göstermesi, mihverin bu muharebeyi kaybedeceğine ilk alâmettir. Şimalde Bizert ve Tunus şehirleri civarında ciddi muharebeler devam ederken cenupta müttefik ve Fransız kuvvetlerinin Sus ve Gabes limanlarına yürümeleri ve buralarını işgal etmeleri muhtemeldir.

Fransa cenup sahilinde bulunan Tulon limanı Almanlar tarafından işgal edilmiş, fakat 50 - 60 parçadan mürekkep olan Fransız harp gemileri Fransızlar tarafından batırılmıştır. Mütareke ahkâmı hilâfına Vişi Fransasına reva görülen bu muamele ve Fransız donanmasının kendi kendisini feda etmesi yüzünden derde neler olacağını hâdiselere bırakalım. Şurası muhakkak ki, müttefiklerin Avrupaya ayak basması için bir kapı kapanmışsa, bunun yerine belki de 10 kapı açılacaktır.

Doğu cephesinde Rus taarruzları Stalingradda Don dirseğinde ve merkez cephesinde Rjeve bölgesinde devam ediyor. Dünkü yazımızda bahis mevzuu ettiğimiz meçhul noktalar hakkında aydınlatıcı hiç bir malûmat gelmemiştir.

Fakat bu meydan muharebesinin bir yerden yeniden bir patlak vermesi de çok muhtemel. Böyle bir patlak yüzünden Alman ordusunun Don dirseğinden de ricat etmesi ve tekrar ağır kayıplara uğraması mümkündür. Muharebe şimdiki vaziyette kalsa bile, Almanların Stalingrad şehrinden Don dirseğine çekilmeleri lâzım gelecek. Fakat Mareşal Timoçenko, her halde Don cephesinden yeni taarruzlara girişecek ve Don havzasına nüfuz etmeğe çalışacaktır. Ruslara büyük muvaffakıyetler vadeden yegâne kuşatma taarruzu budur.

Fransız donanmasının çok feci âkıbeti

(Başı 1 incide) «bir kısmının» kendi kendini batırmış olduğunu kaydetmektedir. Fakat bu iddia bilâhare Vişi radyosu tarafından, Tulonda bulunan bütün gemilerin batırılmış ve sahil bataryalarının dinamitle atılmış olduğuna dair, verilen haberi tekzip edecek bir mahiyette addedilemez. Mürettebatın bu hareketleri şüphe yok ki, kendilerine tasavvur edilmeyecek derecede azaplar vermiştir. Düşmanın kendi ailelerinden intikam almağa kalkışacağına emin olmakla beraber bu bahriyeliler projelerini tatbik hususunda hiç bir tereddüt göstermemişlerdir.

Donanma nasıl kendi kendini batırdı?

Madrid, 28 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Tulonda bulunan Fransız gemilerinin kendi kendilerini batırmaları emri, Amiral De Labarde tarafından verilmiştir. Bu baptaki plân evvelce tanzim edilmiş bulunuyordu. Filonun kumandanları, bu plânı tasvip etmişlerdir. Kumandanlar, birbirlerine şu parolayı vermişlerdi:

Gemilerle beraber gitmek teşebbüsünde bulununuz. Eğer gitmek mümkün değilse gemileri batırmız ve gemilerle birlikte denizin dibini boylaymız. Her ne olursa olsun hç bir gemi, mihvercilere bırakılmayacaktır.

Amiral Laborde tarafından gönderilmiş olan genç subaylar, filoyu alıp götürmek ve bu mümkün olmadığı takdirde gemileri batırmak plânının icrası lüzumunu teyit etmek üzere Tulona geldikleri zaman Strasburg zırhlısı batırılmış bulunuyordu. Tulonu terketmek için vakit gecikmişti. Almanlarla Italyanların zırhlı kolları, tersanenin kapılarını dövüyorlar ve liman sahilinde sağa sola dağılıyordu. Tersane, çarçabuk zorlanmış, muhafızlar itaate icbar edilmiş ve Almanlarla Italyanlar, Strasburg zırhlısının demirlemiş olduğu Milliaud rıhtımını istilâ etmişlerdir. Almanlarla Italyanlar, zırhlıya çıkmak istemişler ise de zırhlıdaki Fransızlar, toplarile ateş etmişler ve düşmanı durdurmuşlardır. Bunun üzerine Italyanlarla Almanlar, zırhlının mahvolmasına, elleri kolları bağlı bir vaziyette şahit olmuşlardır. Bu esnada Amiral de Laborde tarafından gönderilmiş olan genç zabitler, filo kumandanları ile birlikte diğer gemileri alıp götürmek tecrübesinde bulunmaktan ibaret olan «B plânı»nı icra etmek mümkün olup olmadığını tetkik etmişlerdir. Gemiler, harekete hazırlanmışlardır. Fakat Alman uçakları derhal infilâk edici maddeler, tenvir fişekleri atmışlar, ve mayinler koymuşlardır.

Bunun üzerine filo kumandanları, topçu zabitlerine barut ambarlarını berhava etmek emrini vermişlerdir. Bu suretle gemilerde bulunan subay ve erlerin ekserisi telef olmuştur.

Fransız filosunun insan itibarile zayiatı, Fransanın bir günlük harpteki kaybından pek çoktur. Fransız gemilerinin tahribi işi, 6 saat devam etmiştir.

Her kumandan kendisine verilmiş olan emirlere itaat etmiştir. Strasburg zırhlısında olduğu gibi diğer gemilerde de mihvercilerin gemilere çıkmak teşebbüsleri top ateşile karşılanmıştır. Almanlar, projektörleri ile Tulonu tenvir ediyorlar ve Fransız filosunun denizin dibine inmesine şahit oluyorlardı.

Çörçil, donanmanın Almanlara teslim olmıyacağını biliyormuş

Londra, 28 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Vasington muhabiri yazıyor:

Toulon hâdiseleri Çörçil Birleşik Amerikada bulunduğu zaman yaptığı bir kehaneti teyit etmiştir. O zaman pek tabii olarak bundan bahsedilemezdi. Çörçil şöyle demişti:

«— Almanlar bir gün Fransız filosuna el koymağa teşebbüs edecek olurlarsa Fransız bahriyesi gemilerin batırılmasını emredecektir.»

Tulon liman reisi tevkif edildi ve sonra da serbest bırakıldı

Londra, 28 (A.A.) — Bir habere göre, Toulon liman reisi ve bir kaç amiral Almanlar tarafından tevkif edilmişlerdir. Bunlar; verdikleri söz üzerine serbest bırakılmışlardır.

Donanma kaç parçadan mürekkepti

Londra, 28 (A.A.) — Toulon limanında, 3 zırhlı, 1 uçak gemisi ve 18 büyük muhrip dahil olmak üzere, 60 harp gemisi bulunduğu söylenmektedir.

Alman gazeteleri ne diyorlar?

Berlin, 28 (A.A.) — Alman gazeteleri, tabiatile günün en mühim mevzularını teşkil eden Führerin Mareşal Petain'e mektubunu ve Toulon'un Alman başkomutanlığı tarafından bildirildiği veçhile işgalini bahis mevzuu etmektedirler. Gazeteler, yazılarında, Führerin mektubundaki fikirleri belirtmektedirler.

Berliner Börsen Zeitung diyor ki:

Toulon'un müdafaası şimdi kat'i olarak temin edilmiş bulunmaktadır. Düşmanın muhtemel bir ikinci cephe harp sahnesine sızabilmesine yarayabilecek son delik de tıkanmıştır. Ölüm kalım mücadelesi yapmakta olan Avrupa «intizarcı» askerler ve yahut gizli bir suikasd ile hançer darbesi vurmak isteyen politikacılar gibi hainlere müsamaha edemez.

Völkischer Becbachter gazetesi diyor ki:

Galibin mağlöp tarafından yaralarını iyi etmek ve mağlûbu ayağa kaldırmak için bu derece samimî gayretler sarfettiğine tarihte misal yoktur. Fransızların arasından De Gaulle, Giraud ve Darlan hainlerine iltihak edenler gibi kendi şereflerini de unutarak galibin uzattığı eli bu derece haşin surette itenler de bulunmamıştır. Bu hazin tecrübeden lâzım gelen dersleri almak ve tam manasile kendi istikbalinin bahis mevzuu bulunduğunu nihayet anlamak Fransız milletine düşer.

Tulonda vaziyet

Londra, 28 (A.A.) — Vişi radyosu, dün saat 18 de Toulon şehrinde herşeyin sakin olduğunu, bildirmiştir.

Tulon limanı evvelden kuşatılmış

Londra, 28 (A.A.) — İfşa edildiğine göre, bir müddettenberi İtalyan harp gemileri ve Alman denizaltıları Tolon limanını kapatmış bulunuyorlardı.

Kaçan Fransız denizaltısı Barselonda

Bern, 28 (A.A.) — Toulon'dan kaçmağa muvaffak olan bir Fransız denizaltısı saat 13 te Barselona gelmiştir. Zannedildiğine göre İspanyol makamları geminin kumandanına 48 saat içinde limandan uzaklaşması lâzım geldiğini bildirmişlerdir. Aksi takdirde denizaltı göz hapsine alınacaktır.

Bazı Fransız muhripleri kaçabilmiş

Londra, 28 (Radyo - 23,45) — Toulon'dan bazı Fransız muhriplerinin kaçmağa muvaffak oldukları zannedilmektedir.

Amiral Darlan

(Başı 1 incide) —

yosu bu sabahki neşriyatında demiştir ki:

Amiral Darlan, Toulon'da Amiral de Labardi'a aşağıdaki mesajı göndermiştir:

Almanlar bir kere daha sözlerini tutmamışlar ve Toulon'u işgal etmişlerdir. Açıkdeniz filosunu Oran'a gelmeğe davet ediyorum.

Müttefik kuvvetler, bu filoyu dost gibi karşılayacaklardır.

Erenköy sanatoryomunda büyük bir pavyon

Bir çok müessese ve vatandaşlarımızın yaptıkları yardımlarla yeniden açılmasına karar verilen Erenköy sanatoryomundaki pavyonun küşat resmi dün yapılmıştır. Bu açılış töreninde General Tevfik Sağlam bir nutuk söyleyerek bu hayırlı işe yapılan yardımların ne kadar yerinde olduğunu anlatmıştır. Yukardaki resimler bu küşat resmini tesbit etmektedir.

Uzak Şarkta

İki Japon muhribi batırıldı

General Mac Arthur umumi karargâhı, 28 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Düşmanın bir hafif kruvazörü ile 4 muhribi, bir huruç hareketi yapmışlar ise de Homs körfezinde uçaklarımızın hücumuna maruz kalmışlardır. Uçaklarımız, her biri 100 libre ağırlığında bulunan bombalar atmışlardır. Iki düşman muhribine tam isabet vâki olmuş ve bu muhripler batmıştır. Üçüncü bir muhrip, hasara uğramıştır.

Şimalî Afrikada

(Başı 1 incide) ////

yosu, dün akşam şunları söylemiştir:

Keşif faaliyeti devresi sona ermiştir. 1 inci ordu, büyük taarruzu icra maksadile tedafüi vaziyeti bırakmıştır.

Ottawa, 28 (A.A.) — Birçok Kanadalı pilotların, Şimali Afrikada bulunan Amerikan hava kuvvetleri saflarında bulundukları bildirilmektedir.

Beyrut, 28 (A.A.) — Son, bir habere göre, gece karanlığından istifade ederek mihver tarafından hava yolu ile Şimali Afrikaya geçirilen mihver kuvvetlerinin sayısı 60 ilâ 70 bini bulmuştur.

Zannedildiğine göre, mihver kuvvetleri, şimdi, Bone'dan Gabes'e kadar bütün sahile hâkim bulunmaktadırlar.

Şark cephesinde

(Başı 1 incide) (—)

kaybetmişlerdir. Av tayyarelerimiz bu bölgede 7 Sovyet tayyaresi düşürmüşlerdir.

Alman motörlü kıtaları Kalmuk bozkırına yaptıkları bir ileri hareket esnasında yeniden bir düşman grupunu yok etmişlerdir. Almanların eline 600 esir düşmüştür.

Volga ile Don arasında, büyük Don kavsinde ve Stalingradda düşmanın şiddetli taarruzları inatlı muharebeler neticesinde akamete uğratılmıştır. Topçu ve muharebe tayyareleri kara muharebelerine müessir surette müdahale ederek 34 Sovyet tankı tahrip etmişlerdir. Alman son haberlerde tasrih edildiğine göre, 20 den 27 sonteşrine kadar düşman Volga ile Don arasında 319 tank kaybetmiştir. Bundan başka, 26 top tahrip edilmiş ve 2 binden fazla esir Almanların eline düşmüştür.

Kalininin cenubu garbisinde ve Toropetz bölgesinde şiddetli müdafaa muharebeleri devam etmektedir. Alman mukabil taarruzları neticesinde düşman muhtelif kesimlerde geri püskürtülmüş ve yeniden 95 tank tahrip edilmiştir.

Moskova, 28 (A.A.) — Stokholm-denTas ajansına gelen bir telgrafa nazaran Alman başkumandanlığında bazı değişişiklikler yapılacağı Berlin askeri mahfillerinde rivayet edilmektedir. Bir kaç gün zarfında Almanların büyük teşkillerinden bazılarına kumanda eden generallerin geri alınacağı ve bunlar arasında Stalingrad cephesine kumanda eden General Von Hotn'un bulunduğu rivayet olunmaktadır.

Ruslar Alman hatlarına nüfuz ettiler

Londra, 28 (Radyo - 24,45) — Moskovadan bildirildiğine göre Rus kıtalarının son harekât esnasında Rijev bölgesinde üç noktadan Alman hatlarına nüfuz edilmiştir.

Velikiluki'de 20 mil mesafe katedilmiş ve düşman 5000 kişi daha zayıat vermiştir.

Cenubî Afrika kuvvetleri

Londra, 28 (A.A.) — Vişi radyosu Reunion adasının cenubî Afrika kuvvetleri tarafından işgal edildiğini bildirmektedir.

Harp ekonomisi dairesi faaliyete geçiyor

Dairenin kadrosu tecrübeli şahsiyetlerden teşekkül edecek

Ankara, 28 (Vatan) — Haber aldığımıza göre harp ekonomisi dairesi muhtemelen gelecek hafta içinde daha esaslı bir şekilde teessüs etmiş olacaktır. Dairenin bütün elemanları Ticaret Vekâleti bünyesinin içinden alınacaktır. Daire bir çok tecrübeli şahsiyetlerle de takviye edilecektir. Uzun senelerdenberi hariçte bir çok yerlerde ticaret ataşeliğinde bulunan bazı zevat merkeze çağırılarak bu dairede mühim mevkiler işgal edeceklerdir. Bunlar arasında Londra ve Bağdat Ticaret ataşelerile evvelce dışarda bulunmuş diğer ticaret ataşelerinin bulunacakları söylenmektedir. Yerlerine de merkezden başkaları gönderilecektir. Bu suretle harp içinde bulunan memleketlerin aldıkları tedbirler daha yakından tetkik mevzuu olacak, bizim iktısadî bünyemize uygun görülenler bizde de tatbik sahasına konulabilecelerdir.

Evvelce yazdığımız gibi, harp ekonomisi dairesinde reis ve iki muavinden başka müşavere heyetile sekiz faaliyet şubesi bulunacaktır.

Bu şubeler bütün iktısadî hayatımızı kaplayacaklardır. Ticaret Vekâleti konjoktür servisile neşriyat şubesinin de harp ekonomisi dairesi içinde yer alacakları söylenmektedir. Harp ekonomisi dairesi yalnız bugünün mevzularile değil, yarının meselelerile de uğraşacak, harp sonrasının doğurabileceği büyük iktısadî davalarla da meşgul olacak çok ehemmiyetli bir daire olacaktır.

Son zelzelelerin yaptığı tahribat

Bu zelzeleler neticesinde birçok binalar yıkıldı, 8 vatandaş öldü

Ankara, 28 (A.A.) — Ikinciteşrin ayının 15 indenberi memleketimizin bazı bölgelerinde vuku bulan yer sarsıntıları son günlerde kesilmiştir. Balıkesir vilâyetinde çoğu Bigadiç nahiyesinde olmak üzere 186 bina kısmen, 1075 bina tamamen ve Çorum vilâyetinde de 262 bina kısmen, 39 bina tamamen yıkılmıştır. Her iki vilâyette maalesef 8 vatandaşımız ölmüştür. Bu iki vilâyet ve mahallî alâkadar teşekküller hemen icap eden tedbirleri almakla beraber Kızılay umumi merkezi de derhal faaliyete geçerek mahallerine para, çadır, kereste, çivi ve çay gibi en mührem ve âcil yardımları yapmıştır.

Sarsıntı geçiren Amasya, Kocaeli, Manisa, Çanakkale, Van, Izmir, Kastamonu, Sinop, Samsun ve Ordu vilâyetlerinde hasar ve insan kaybı yoktur.

Başmuharririmizin cephe itibaları

(Başı 1 incide) «=»

harp talihinin bir tarafın nasılsa yüzüne gülmesi değildir, iyi hazırlanmış, iyi geçirilmiş bir olgunluk imtihanıdır. Bu imtihanın delâlet ettiği istidat ve imkânları bundan sonrası için hesaba katmak, efsane şeklinde tekrar edilip giden fikirlerle kuru hakikati biribirinden ayırmak lâzımdır.

Ingiltere, Kanada ve Amerikada ne ruhla çalışıldığını, malzeme ve adam yetiştirilmesinin ne safhalara vardığını gözümle gördükten sonra Elâlemeyn'de geçirilen ilk imtihana hiç hayret etmedim ve bunu tabii buldum.

Ahmet Emin YALMAN

Inhisar mamûleleri

(Baştarafı 1 incide) ××

Birinci sınıf likörler: 100 lük şişe 700, ellilik 350, yirmi beşlik 200 kuruştur.

İkinci sınıf likörler: Yüzlük şişe 600, ellilik şişe 300, yirmi beşlik 150 kuruştur.

Saf ispirto: Ellilik şişe 340, yirmi bşlik 170, on bşlik 100.

Tuvalet ispirtosu ellilik şişe 120.

Kolonya ellilik şişe 230, yirmi beşlik 120 kuruştur.

Şişeli şarap ve biralarda şişe depozitoları yukarıdaki fiyatlarda dahil bulunmaktadır.

SİYASİ İCMAL

Tulon kefareti

Tulon müstahkem limanındaki Fransız donanmasının son gemiye ve belki de son denizciye kadar intiharı, Fransayı idare edenlerin üstüste yaptıkları hataların bir kefaretidir.

Iyi niyetli, fakat zayıf iradeli Fransızların, kötü istekli ve şahsî maksatlar güden sinsi Fransızların sözlerine kapılarak gûya geri kalan Fransayı ve imparatorluğu kurtarmak için yaptıkları 940 mütarekesi, ne işgal edilmemiş Fransayı ve ne de Fransız donanmasını mukadder âkıbetinden kurtarabildi.

940 da Fransa hezimetine rağmen Ingiltere harbe devam azmini derhal belirttikten ve daha sonra da Amerika müttefikler arasına karıştıktan sonra - kötü istekli Fransızların demiyoruz ama - hiç değilse iyi niyetli, fakat zayıf iradeli Fransızların bu âkıbetin mukadder olduğunu anlamaları lâzımdı. Eğer Fransa ile birlikte Ingiltere de harbe devamdan vazgeçmiş olsaydı 940 mütarekesinin bir mânası olabilirdi. Halbuki Ingilterenin harbe devam azmi karşısında, ergeç bugünkü âkıbete uğraması mukadder olduğuna çocukların bile akıl erdirdiği Fransa topraklarını olduruna bırakmak, hava ve deniz kuvvetlerini Afrikaya geçirmek ve Musayı darıltmış, Isaya yarananamış vaziyete düşmemek lâzımdı. Böyle yapılmamaktan doğan hata, Amerikalıların Şimal Afrika Fransasına yaptıkları baskından sonra hiç değilse Tulondaki harp gemilerinin müttefiklere iltihakile bir dereceye kadar telâfi edilebilirdi.

Işlenen hatalarda Amiral Darlanın da bir payı olduğuna şüphe yoktur. Fakat öyle sanıyoruz ki tarih ve hakiki Fransızlar Amirali, hiç olmazsa Tulon kefaretini hazırlamış olduğu için belki affedecek ve bu kefaret, üçe ayrılmış Fransızları tamamile açığa vurulabilinceye kadar şimdilik için için birleştirecektir.

Sa — ip

Dö Gol Amerikaya mı gitti

Ankara 28 (Radyo gazetesi) — Bir Hırvat radyosunun verdiği bir habere göre General Dögolle tayyare ile Amerikaya gitmiştir. Orada Ruzvelt ile kendisinin Amiral Darlana nisbetle olan durumunun kuvvetlenmesi hususunda müzakerede bulunmuştur. Bu haber başka hiç bir kaynaktan teyit edilmemiştir.

Bugün TAKSİM Sinemasında
Hoş bir sürpriz: 2 filmden mürekkeb zengin bir program
1 - Mösyö Madam ve BEBE'i
MEŞHUR 3 KOMIKLER
BENNY SINGLITON-ARTHUR LAKE ve CHIC YOUNG
Tarafından oynanmış kahkahalı ve gayet gülünçlü bir komedi
2 — Umumi talep üzerine.
ÜÇ ŞEYTANLAR
BORIS KARLOF—PETER LORE—BELA LUGOSI
Tarafından oynanmış dehşet ve entrika ve heyecan filmi.

SPENCER TRACY 'nin en büyük muvaffakıyeti
GRETE GARBO'nun yerini alan INGRID BERGMAN
la beraber çevirdikleri
Sinema perdesinin en büyük şaheseri
İKİ YÜZLÜ ADAM
PEK YAKINDA: Türkçe Kopyası
İPEK'te Orijinal Kopyası MELEK'te

Tarih canlanıyor... İstanbul yerinden oynuyor...
Halk çılgın bir sel halinde durmadan
LALE'ye Akıyor, Çünkü
KLAUDETTE COLBERT — FREDERIC MARCH
ELISA LANDI — CHARLES LAUGHTON'un
En büyük muvaffakıyeti olan
TURKÇE
KANLI SALTANAT
Bugün LALE Sinemasında
Bütün azamet ve ihtişam... Sonsuz güzellik ve dehşetile senenin en büyük muvaffakıyeti olmuştur.
Yerlerinizi lûtfen evvelden kapatınız. Telefon: 43595

M. M. V. 4 No.lu Satınalma Komisyonundan:

18 kalem spor malzemesi pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. Ihalesi 1/12/942 cuma günü saat 15 de Fındıklıda 4 No. lu satın alma komisyonu binasında yapılacaktır. izahat için her gün komisyona müracaat olunabilir. Muvakkat teminatı 187,5 liradır. Taliplerin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (1690)

ŞARK SİNEMASI
Dolup dolup boşalıyor...
ARABACININ KIZI — BALIKCININ KIZI
Filmleri gibi
YIKILAN SAADET
Büyük aile facıası da
Görülmemiş, işidilmemiş bir rağbet kazandı.
Sinema meraklıları hıçkırıklarla göz yaşlarla bu şaheseri tekrar, tekrar seyrediyorlar.
Sinemamız bu ibret verici hissi dramı sayın müşterilerine hararetle tavsiye eder.

MELEK Sinemasında
Kahkaha tufanı yaratan
DELİ GÖNÜL
filmi devam ediyor. Artistler:
WILLIAM POWELL — MYRNA LOY
Saat 11 ve 13 te tenzilâtlı halk matinesi

İLAN TASHİH

Dünkü nüshamızın son sahifesinde neşredilen

SÜMER BANK YERLİ MALLAR PAZARLARI MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

serlevhalı ilânın: (Ithal mallarının serbest satışa çıkarıldığı hakkında) cümlesindeki (çıkarıldığı kelimesi (çıkarılacağı) şeklinde dizildiği tashih olunur.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Boğaziçi vapurlarına mahsus kış tarifesi 1.12.942 salı sabahından itibaren tatbik edilecektir.

VATAN Spor

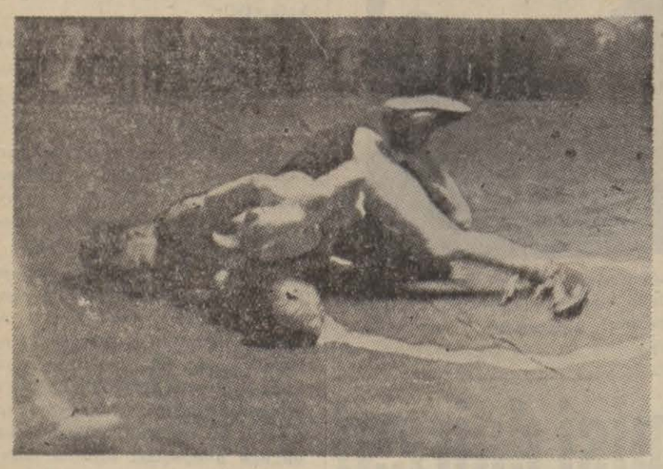

Istanbulda yapılan güreş müsabakalarında

Güreş âleminde büyük bir hâdise

Eski millî takım güreşçilerile yeniler bir karşılaşma yapacak

Eski Federasyon reisi bir merasimde

Öğrendiğimize göre bugünlerde güreş âleminde büyük bir hâdise ile karşılaşacağız. Fakat bunun, her zaman spor âleminde karşılaştığımız çirkin bir hâdise olduğunu zannetmeyiniz.

İnkâr edilmez bir hakikattir ki, güreşimiz günden güne düşmektedir. Dün bu sahada büyük bir varlıktık. bugün, eski günleri arıyoruz. Senelerce Balkan şampiyonluğunu üzerinde muhafaza etmiş, hariçten gelen ecnebi takımlara karşı büyük muvaffakiyetler temin eden hakikaten kuvvetli, kıymetli elemanlardan mürekkep bir milli ekibimiz vardı. Bugün de o takımın bakıyyetüssüyufu ile bu işi idame ettirmekteyiz. Bu sahada yine Çoban Mehmetler, Mustafalar, Celâl Atikleri, Ankaralı Hüseyinleri görüyoruz. Göz tutacak bir güreşçi daha yetiştiremedik ve bugünkü çalışma şartları altında yetiştirilebileceğini de hiç zannetmiyoruz. Görünen köy kılavuz istemez dedikleri gibi hakikaten vaziyet meydandadır. Biz daima bu sütunlarda güreşimizin düştüğü ve düşürüldüğü feci vaziyetten acılar içinde bahsettik. Bu tenkitlerimize hakikati görenler hak verirken işin başında bulunanlar ya belki muğber olmaktadırlar. Birkaç kişi muğber olacak diye de hakikati gizliyemeyiz. Çünkü o zaman vazifemizi yapmamış oluruz.

Her ne ise, bir hâdise olarak kaydettiğimiz işin mahiyetini bir haber olarak bildirelim.

Öğrendik ki, eski milli takımı teşkil eden güreşçilerle yeni yetişenler arasında bir müsabaka yapılacakmış. Bizce bu; işin ne safhada olduğunu bütün açıklığile meydana çıkaracaktır.

Bu karşılaşmaların ne zaman yapılacağını bilmiyoruz. Yalnız eski güreşçilerin bu isteğinin Federasyonca kabul edildiğini öğrendik.

Biz yukarıda da kaydettiğimiz gibi bu karşılaşmaları güreş sahasında bir hâdise olarak görmekteyiz. Hakikaten bir hâdisedir de.. Bize öyle geliyor ki, bu karşılaşmalar dünkü vaziyetimizle bugünkü vaziyetimizi herkese anlatacaktır. Birçok kimselere de iddialarında hak kazandıracaktır.

COKE

Sarıkırmızılılar ve lik maçları

Yeni idare hey'etinin bir kararla hatayı tamir edeceği anlaşılıyor

Stad hissesinden doğan ihtilâf yüzünden Galatasaray klübümüz Fenerbahçe ve Beşiktaş klüpleri karşısından çekilince tabiatile lig maçları da alâkasını bir dereceye kadar kaybediverdi.

Biz bu hâdise etrafında yazdığımız yazılarda teessürümüzü ifade etmiş bir Galatasaraysız şampiyonanın tatsız olacağını kaydettikten sonra bu hareketin hatalı olduğunu da ilâve etmiştik.

Galatasaray lig maçlarına girmelidir, birkaç yüz lira için bir takımı âtıl bırakmak doğru olamaz, bu hareket Galatasarayı fena vaziyete sokabilir dedik..

Duyduk ve haber aldık ki, bazı Galatasaraylı idareciler bu vadide yazdığımız yazıları sarı kırmızılıların aleyhine bir hareket olarak telâkki ile kendi aralarında bizi de tenkit ederek bazı hücumlarda da bulunmuşlar.

Galatasaray klübünün lig maçlarından çekilmesi dolayısile bunu İstanbul futbol meraklıları için büyük bir mahrumiyet telâkki ederek teessür duymak ve bu teessürü, efkârı umumiye önünde bu sütunlarda ifade etmek, Galatasarayı kurtarma yolunda yine sarı kırmızılılardan bir hareket beklemek bilmiyoruz neden bir suç olarak bir hücuma maruz kalıyoruz?

Memleket sporuna hizmet gayesile vazifemizi yapmış sayarak müsterihiz.

Gelelim bundan sonraki vaziyete: Biz öyle zannediyoruz ki, Galatasarayın yeni idare heyeti lig maçlarının ikinci devresinde bu yanlış yoldan dönecek ve Fenerbahçe, Beşiktaş klüplerimizin karşısına çıkacaktır. Böyle bir karar verileceğine de muhakkak nazarile bakmaktayız ve bunu bir mecburiyet olarak görüyoruz.

Sarı kırmızılılar ikinci devrede Fenerbahçe ve Beşiktaş müsabakalarını oynayınca da tabiatile işin şekli değişecek ve lig maçlarının da alâkası artacaktır.

Biliyoruz ki iki maçını oynamayan sarı kırmızılılar dört puvan kaybetmişlerdir. Buna mukabil Fenerbahçeliler de Beşiktaşa yenilmek, Vefa ile de berabere kalarak üç puvanlarını kaybetmiş bulunuyorlar.

Galatasaray kaptanı Salim

Demek oluyor ki: bugün için bu üç klübümüz arasında pek de büyük bir puvan farkı olmayacaktır. Bilhassa sarı kırmızılıların maçlara girişi şampiyonada bir rol oynayacaktır.

Son söz olarak şunu söyliyelim ki; Galatasaraylıların bu yanlış yoldan dönüş hususunda verecekleri karar bizi, bizi olduğu kadar bütün spor meraklılarını sevindirmektedir.

Kemal ONAN

Bugün yapılacak kupa maçları

İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığı tarafından tertip edilen İngiltere Kral kupası benzeri kupa maçlarına bugün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam edilecektir.

İlk turda tasfiyeye uğrayan klüplerden sonra bu maçlar 14 klüp arasında yapılacaktır. Ve bugün de Fener stadında Fenerbahçe - Galata Gençler, Beykoz - Anadoluhisar, Taksim - Eyüp; Şeref stadında da Süleymaniye - Haliç, Vefa - Unkapanı, İstanbulspor - Alemdar karşılaşacaklardır.

Kız Muallim ve Erenköy voleybol takımları bir arada

İstanbul okulları spor faaliyetleri

Bilgili idareciler elinde gençlerden iyi neticeler bekliyoruz

İstanbul kız ve erkek okulları spor faaliyeti hafta içinde başlamış oldu.

İki yıl var ki, okullarımızda spor sahasında büyük bir hareket göze çarpıyor. Mektepliler spor komitesi devlet kasasına hiç bir zarar vermeden kendi işlerini kendileri görerek binlerce gençin spor yapmalarını temin ediyorlar. Her hafta kızlarımızı voleybol ve senenin muayyen zamanlarında yapılan atletizm, erkeklerimizi de futbol, atletizm, voleybol, basketbol müsabakalarında görüyorduk. Bu sene bu programa hendbol müsabakaları da ilâve edilmiş oluyor.

İstanbulda kız ve erkek okullarımızdaki bu spor faaliyeti üzerinde konuşurken, bu işin kökleşmesinde ve kuruluşunda büyük bir hizmeti olan merhum Tevfik Kut'u saygı ile anmak icap eder. Tevfik Kut kendisi sporu bizzat yapmış eski bir sporcu olması dolayısile bu işte bilerek çalışmış ve etrafına da sporcu kimseleri toplamıştır.

Maarif Müdür Muavini Vahi

Mekteplerimizdeki spor faaliyetinin müsbet bir netice vermesinde hiç şüphe yok ki, başta eski futbolcu, Maarif müdür muavini Vahi Aktay olmak üzere Hamdi Saver, Mes'adet Saver, Mübeccel, Ferhat Acar gibi bu işi hakikaten bilen idareciler başlıca âmil olmuş ve hâlâ da olmaktadırlar.

Vahi Oktay bu sahada geceli gündüzlü çalışarak arkadaşlarile beraber teşkilâtını yapmış ve işi pürüzsüz bir şekilde yürütmüştür.

Unutmamalıdır ki, bilhassa son senede bilhassa mektepli atletler intizamlı bir çalışma neticesinde büyük bir muvaffakiyet göstermişler ve klüplere mensup rakiplerini de geride bırakmışlardır. Futbol sahasında her hafta dört beş takımı seyrediyoruz ve aralarındaki büyük istidatlar bize yarın için büyük ümitler veriyor. Voleybol sahasında bir canlılık var. Kızlarımız da hakikaten iftiharla kaydedilebilecek muvaffakiyetler gösteriyorlar. Geçen sene yapılan maçları alâka ile takip edildi. Bu sene yapılacak müsabakaların da daha büyük bir alâka göreceği ve heyecan uyandıracağı da muhakkaktır.

Denizcilere İlân

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Karadeniz Boğazı Haricindeki Ziyalı Şamandıra

Rumeli fenerinin 13° hakiki cihetinde ve 11 mil mesafede ve
A. 41°.24'.35". Ş
T. 29°.09'.30". Ş. G.
coğrafi mevkiinde bulunan ve asetilen gazı ile yanıp her 10 saniyede tek beyaz şimşek gösteren Karadeniz boğazı haricindeki ziyalı şamandıra 21.11.942 tarihinde esen şiddetli fırtına tesiri ile yerinden kopmuştur. Badelmuayene tekrar aynı mevkie konulacak olan mezkûr şamandıranın yerine konulduğu ve yakıldığı ayrıca ilân edilecektir.

İtizar: Bundan evvelki nüshalarda (şamandıranın yerine konulacağı ayrıca ilân edilecektir.) yazılacak yerde sehven edilmiyecektir yazılmıştır. Tashih olunur. (1827)

M. M. V. İstanbul 4. No. lu Satınalma Komisyonundan:

Ordu ihtiyacı için 75.000 adet kuzu pöstekisi pazarlıkla ihale edilecektir.

Muvakkat teminat 50.625 liradır. İhalesi 3/12/942 perşembe günü saat 15 de Fındıklıda satınalma komisyon binasında yapılacaktır. Şeraitini öğrenmek ve nümunesini görmek isteyenler her gün komisyona müracaat edebilirler.

Taliplerin belli gün ve muayyen saatte komisyonda bulunmaları. (1661)

Üniversite Rektörlüğünden:

Tıp fakültesinde: Hayati ve tıbbi kimya, Hijiyen Patolojik Anatomi, üçüncü iç hastalıkları, Fen fakültesinde: Umumi Botanik, Galenik, Sınai kimya, Hukuk fakültesinde: Devletler hukuku, ve iktısat fakültesinde Iktısat, İşletme doçentlikleri açıktır. Isteklilerin yabancı dil imtihanları 28.1.943 perşembe günü saat 9 da yapılacaktır. Namzetliği Vekillikçe kabul edilenler tezlerini derhal jüri heyetine vermeğe mecburdur.

Isteklilerin sıhhat raporu, beş fotoğraf, nüfus tezkeresi örneği ve ilmi hüviyetini gösteren fişlerile (fişler tedris işleri kaleminden istenecektir) 21.1.943 tarihine kadar Rektörlüğe baş vurmaları. (1769)

M. M. V. Ist. 4. No. lu Satınalma Komisyonundan:

Ordu ihtiyacı için 75.000 adet koyun pöstekisi pazarlıkla ihale edilecektir. Muvakkat teminat 67500 liradır. Ihalesi 3/12/942 perşembe günü saat 15.30 da Fındıklıda komisyon binasında yapılacaktır. Şeraitini öğrenmek ve nümunesini görmek isteyenler her gün komisyona müracaat edebilirler. Taliplerin belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (1662)

BORSA

28 İKİNCİTEŞRİN 1942

1	Sterlin	5,22
100	Dolar	129.00
100	İsviçre frangı	30,3255

ZAYI

Ankara nüfus dairesinden 1339 yılında almış olduğum nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Doğum 1336 - Etem oğlu Yaşar Atunç.

ZAYI

1941 - 1942 ders senesinde Fen fakültesinden aldığım F. K. B. talebe hüviyetimi kaybettim. Yenicini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Atil Yağcı - 5584 F. K. B. talebesi

İnhisarlar U. Müdürlüğü İlânları

1 — Mevcut şartnamesi mucibince 2150 metresi rakor ve lanssız 520 metresi rakor ve lanslarile birlikte 85 m/m yassı genişlikte 15 atmosfer tazyika mütehammil ceman 2670 metre kendir hortum ile 6 adet 65 lik rakor kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 8437.80 lira muvakkat teminatı 633 liradır.

3 — Eksiltme 11/12/942 cuma günü saat 10 da Kabataşta levazım şubesi alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler her gün öğleden sonra sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin mühürlü teklif mektuplarını, % 7,5 güvenme parası makbuzunu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada vukua gelecek gecikmeler kabul olunmaz. (1698)

İzmit Deniz Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmini Fi. Kuruş	Teminatı Lira Kr.
Takım çeliği 25:35 m/m	1175	600	1057 50
Takım çeliği 80:100 m/m	1288	600	1159 20

1 — Yukarda cins, miktar ve tahmini fiyatları yazılı iki kalem malzeme ayrı şartnamede olarak pazarlıkları 4.12.942 cuma günü saat 15 de Izmitte tersane kapısındaki komisyonda yapılacaktır.

2 — Bir partide teslim olunacak malzemenin evsaf ve şartnamesi komisyonda görülebilir.

3 — Taliplerin ilgili ticaret vesikalarını, yukarda yazılı teminatlarile birlikte belli gün ve saatte komisyona vermeleri. (1847)

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser.

SIHHİYE VEKÂLETİNİN RUH SATINI HAİZDİR. İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü: Ahmet Emin YALMAN
Vatan Neşriyat Türk Ltd. Şti. Vatan Matbaası